

Visionsstrategi for skoleområdet 2014

Fremtidens skole i Varde Kommune – At stræbe højt og skue mod nye horisonter

Formålet med Varde Kommunes visionsstrategi er at sætte retning og inspirere praksis på skoleområdet samt opfordre til dialog og involvering. Børne- og Ungepolitikken og den nye skolereform afstikker rammerne for folkeskolernes udvikling i Varde Kommune og danner baggrunden for nærværende visionsstrategi. Visionsstrategien vil senere blive omsat i konkrete handleplaner og indarbejdet i aftalestyringen.

Anledningen til udarbejdelsen af nærværende vision er vedtagelsen af den nye folkeskolereform, som skal implementeres på alle skoler fra august 2014. Skolereformens formål er at tilpasse folkeskolen de nye tendenser i fremtidens samfund. Der peges blandt andet på følgende tendenser:

Vi har ikke længere det samme job gennem hele livet, og ændringerne på arbejdsmarkedet vil ske i et stadigt stigende tempo. Livslang læring vil derfor fortsat være et fælles ansvar og et krav til den enkelte. Kreativitet og innovation vil få en stigende betydning, da viden og færdigheder ikke længere slår til. Informationsbearbejdelse - evnen til at søge, vurdere og bruge informationer - vil blive fremtidens vigtigste kvalifikation. Kravet om samarbejde med mange forskellige mennesker i såvel strukturerede organiseringer som i løst koblede netværk - lokalt og globalt - vil være stigende. Kultur- og sprogforståelse samt relationskompetence vil på baggrund af den accelererende globalisering ligeledes være nødvendige kompetencer.

Forordet udarbejdes efter behandling af høringssvar

Fremtidens skole

Visionerne for eleverne i Varde Kommunes folkeskoler er, at de skal:

- lære **mere** - hver enkelt elev lærer så meget han/hun kan i en mere varieret skoledag, som inddrager det omkringliggende samfund
- trives **bedre** – hver elev møder en mangfoldig skole, der satser på glade og motiverede elever og en skole, som elever, forældre og medarbejdere er stolte af
- møde **større** chancelighed – den negative sociale arv skal brydes, så alle elever får lige muligheder. Eleverne skal møde en skoledag, der tager afsæt i viden om, hvad der virker, som stiller høje forventninger til alle, og som styrker den enkeltes muligheder.

Med denne vision er folkeskolen i Varde Kommune klar til at stå i det åbne og byde fremtiden velkommen. Visionen kræver, at der udvikles nye måder at samarbejde i og om folkeskolen på, og at der tages et fælles, koordineret afsæt. Fundamentet i dette arbejde med at videreudvikle læringsmiljøerne er modet til at åbne skolen mod omverdenen, mod den nye viden om læreprocesser og mod de vedvarende forandringer i samfundet. Visionen forudsætter et professionelt praksisfællesskab for ledere og medarbejdere, der understøtter tætte elev-voksenrelationer, øget forældreinddragelse, høj professionel faglighed, inddragelse af evidensbaseret viden, samt et gensidigt engagement med fokus på fælles mål. Samarbejdskulturen skal værdsætte modet til at gå nye veje og at risikere at miste fodfæste undervejs i den fælles bestræbelse på at give alle børn mulighed for maksimal læring i trygge omgivelser. Det er en vision, at 95 % af alle elever har de nødvendige færdigheder i dansk og matematik, som gør dem i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det er ovennævnte fremtidspejlinger, der tilsiger, at skolen internt og i samarbejde med det omgivende samfund kontinuerligt må diskutere og udvikle folkeskolen. Traditionel undervisning og faglig grundviden vil stadig være vigtig, men kan ikke stå alene. Det er derfor nødvendigt med en folkeskole med en fleksibel og differentieret struktur, organisering og kultur. Folkeskolen skal forberede eleven på en omskiftelig fremtid. Derfor skal læringslyst og motivation skabe basis for livslang læring hos den enkelte elev. En folkeskole, der tager sin begyndelse i den enkelte elevs behov, forudsætninger og udviklingspotentialer - men med fællesskaberne som bagtæppe.

Eleven er en aktiv medspiller i eget liv, og modnes gennem sine personlige erfaringer. Læringen skabes gennem aktiv deltagelse og foregår i relationen mellem eleven og omverdenen, hvor der er fokus på eleverne som hele mennesker. Den overvejende del af lektielæsningen i skoletiden foregår som fx fordybelsesrum og øveværksted. Fremtidens læringsmiljø udnytter i højere grad elev-elevundervisning – også kaldet gensidig undervisning – hvor en elev underviser en anden elev under lærerens supervision, eller hvor et elevteam samarbejder om at løse en opgave. For at eleverne skal lykkes i skolen, skal deres stemmer høres og inddrages af anerkendende og professionelle voksne. Skoleledere og det pædagogiske personales professionelle kompetencer og samarbejde er altafgørende for skabelsen af optimale læringsmiljøer, hvor alle elever lærer og trives. Nysgerrighed og lysten til at lære understøttes af en positiv grundstemning i et læringsmiljø, der bæres af engagement, anerkendelse, glæde, stolthed og et håb for fremtiden - Alle elever skal gå glade i skole og gå glade hjem.

Visionen bæres også af en fælles ambition om alle elevers lyst til at lære gennem hele skoleforløbet. Motivationen er den afgørende dynamo for elevernes engagement og arbejdsindsats – for deres udvikling og progression i læring. Her er det afgørende, at de professionelle giver løbende feedback og følger op på den enkeltes læreprocesser. Eleverne får således gode oplevelser med at lære, fordi skolerne i Varde Kommune skaber nye, udfordrende og varierede læringsmiljøer, der understøtter og udvikler elevernes kreativitet og innovative kompetencer. Kundskabsundervisningen nytænkes og sigter mod et mere praktisk-udfordrende læringsmiljø, hvor elevernes skabende kompetencer er i centrum. Det handler ikke kun om, hvad dansk stil, tyske verber, ligninger eller en hammer er for størrelser, men om, hvad det hele skal bruges til. Viden får først værdi, når eleven ved, hvordan den kan anvendes – og gør det. Derfor skal vi både skabe ”kloge hoveder og kloge hænder”. Evnen til at omsætte og anvende kundskaber og færdigheder i relation til konkrete sammenhænge er en grundlæggende forudsætning for al kompetenceudvikling. Elevernes ihærdighed og synlige stræben og konkurrence med sig selv om at blive dygtigere hver eneste dag skal italesættes og anerkendes.

Anderledes læringsforløb indebærer et læringsmiljø, der sprænger skolens traditionelle rammer. De inddrager:

- Den lokale natur
- Byområder
- Kultur, - fritids- og erhvervsliv
- Regionale, nationale og globale arenaer

Planlægning af læringsforløb, gennemførelsen og evalueringen af disse er en kollektiv proces, hvor ledere og medarbejders kompetencer er en altafgørende faktor for, at alle elever lykkes. Fokus er rettet mod læringsmålene og guidning af elevernes læreprocesser frem mod disse mål.

Fleksibilitet er nøgleordet i indretningen af ”innovationssamfundets” læringsmiljøer. Fremtidens skoler tænker i helheder og udnytter sammenhængen og synergien mellem alle skolens daglige aktører og partnere. Læringsforløbene gennemføres i større udstrækning på tværs af elevteams, klasser, årgange og matrikler, som f.eks.:

- Camps
- Udeskoler
- Virtuel undervisning og læring
- Praktikforløb
- Skolebesøg
- Elevudvekslinger

Skolerne indretter multifunktionelle rum og udearealer, der understøtter innovation, glæde, begejstring, samskabelse, bevægelse og børns mange forskellige måder at lære på. Laboratorier, mediateker, eksperimenterier og naturværksteder hører til fremtidens mange forskellige og fleksible læringsrum. Elever med særlige talenter tilbydes undervisning i eliteklasser og profillinjer. Alle situationer er mulige læringssituationer. I en geografisk stor kommune med elever, der bruger tid på transport, er det vigtigt at ”ventetid” gøres til ”læringstid”.

Visionen har også fokus på forældrene som vigtige partnere i den nye folkeskole. Forældrene udgør en vigtig resurse for skolen som organisation, og flere forældre skal involveres mere. Forældrene vil få nye roller og ansvarsområder – fx i forbindelsen med den åbne skole - og de vil påtage sig et endnu større ansvar for det enkelte barns trivsel, for fællesskabet i klassen og for hele skolens læringsmiljø og kultur. Forældrene vil også tage ansvaret for at være elevernes positive rollemodeller. De ved, at de gør en forskel – ikke kun i forhold til eget barns læring og skoleglæde, men også i forhold til, om skolekammeraterne lykkes. Forældre med ekstra overskud ser og støtter elever og familier i vanskeligheder, så de bredeste skuldre bærer mest. Forældrebestyrelserne vil ud over at arbejde lokalt også samarbejde på tværs af kommunens skoler og i relation til Partnerskabet for børn og unge i erkendelse af ”at danne og uddanne et enkelt barn, kræver en hel landsbys viden og fælles indsats” – kun sammen, kan vi bryde uheldige, sociale mønstre og modarbejde virkningen af negativ social arv.

Skole og dagtilbud samarbejder om den gode overgang og om en tidlig forebyggende indsats i forhold til familier og børn i vanskeligheder. De understøtter de gode livsvaner gennem fokus på sund mad, motion og nære venskaber, således alle børns fysiske og mentale sundhed vægtes. Bevægelse integreres som en naturlig del af skoledagen og elevernes læring. Skolen samarbejder ligeledes med forældrene om, at eleverne møder mætte, udhvilede og motiverede op i skolen.

Fremtidens skole i Varde Kommune understøtter, at eleverne er fortrolige med og aktive brugere af den lokale natur og kultur. Eleverne kender de lokale virksomheder, produkter, styrker og resurser, og de er stolte af deres rødder, skolen og kommunen. Elever og unge fra Varde Kommune går ud i verden som positive og stolte ambassadører for deres lokalsamfund.

Fremtidens skole i Varde Kommune er kendetegnet ved sine eksterne partnerskaber og netværk. Herved forbindes skolen med lokalsamfundet og samtidig udvikles skolens læringsmiljøer som ”en interaktiv brugerflade” mellem eleverne og deres omverden. Der vil være tale om partnerskaber med virksomheder, enkeltpersoner, kulturinstitutioner, organisationer og foreninger, der i praksis fungerer som integrerede læringsressourcer og læringsarenaer. Der vil også være partnerskaber for skolernes elevråd og for skolebestyrelserne. Gennem disse partnerskaber lærer eleverne at se muligheder og ressourcer i omverdenen som grundlag for kreativ og innovativ læring og idéudvikling. Partnerskabet mellem f.eks. skole og virksomheder åbner mulighederne for, at eleverne oplever arbejdslivet som arena for læring. Denne vision bæres af ønsket om, at skolen trækker på andre fag og professioner end lærere og pædagoger. Her vil der f.eks. være tale om inddragelse af landmænd, kokke, dagplejere, sygeplejersker, murere, bagere, ingeniører og andre faggrupper.

Denne vision er et billede på en skole, der i langt højere grad spejler det samfund og fremtid, som den er på vej ind i, og som den skal danne og uddanne vore elever til.